

Öveges József
(1895-1979)
a jeles kísérletező fizikatanár,
természettudományos kultúránk igaz ápolója.

VIII. osztály

1. A $\rho_0 = 0,8 \text{ g/cm}^3$ sűrűségű, $h = 10 \text{ cm}$ hosszú és $d = 6 \text{ cm}$ átmérőjű henger alakú gyertya függőleges helyzetben úszik a vízben.
  - a) Határozzátok meg, kezdetben a gyertya hány százaléka merül a vízbe? **3p**
  - b) A gyertyát meggyújtjuk és $v = 2 \text{ mm/min}$ sebességgel ég. Mekora lesz a gyertya vízből kiálló hossza, a meggyújtástól számított $t = 30 \text{ min}$ idő múlva? **3p**A víz sűrűsége $\rho_{\text{víz}} = 1000 \text{ kg/m}^3$
2. Három, különböző, egymással keveredő, azonos hőmérsékletű folyadékot összekeverünk. A folyadékok tömegei m_1, m_2, m_3 és fajhői c_1, c_2, c_3 . A keverés során kémiai reakciók nem lépnek fel. Határozzátok meg a keverék fajhőjét! **6p**
3. A $C = 740 \text{ J/K}$ hőkapacitású kaloriméterben, kezdetben, $t_1 = 30^\circ\text{C}$ hőmérsékletű víz található. A kaloriméterbe beteszünk egy $m_2 = 200 \text{ g}$ tömegű, $t_2 = -20^\circ\text{C}$ hőmérsékletű jeget. Határozzátok meg, a víz kezdeti m_1 tömegét, ha a kaloriméterben a végső hőmérséklet, $t = 10^\circ\text{C}$.
A víz és jég fajhője: $c_{\text{víz}} = 4,2 \text{ kJ/(kgK)}$ $c_{\text{jég}} = 2,1 \text{ kJ/(kgK)}$, a jég olvadáshője $\lambda_{\text{jég}} = 333,7 \text{ kJ/kg}$. **6p**
4. A $\rho = 0,80 \text{ g/cm}^3$ sűrűségű golyót, egy tó vizének felszínétől mért $h = 10 \text{ m}$ magasról, szabadon engedünk. Határozzátok meg, hogy milyen mélyre merül a vízben a golyó! A levegővel és a vízzel való surlódást elhanyagoljuk. A víz sűrűsége $\rho_{\text{víz}} = 1000 \text{ kg/m}^3$. **6p**
5. Mindkét végén nyitott, függőleges helyzetű, U alakú csőben alul higany helyezkedik el, mindkét szárban egyenlő magasságban. Az egyik szárba a higany fölé óvatosan vizet öntünk. Bizonyítsuk be, hogy függetlenül a vízoszlop magasságától, az ábrán megjelölt x és y szakaszok aránya mindig ugyanannyi. Ismert a víz és a higany sűrűsége. **6p**

